

Invarianter

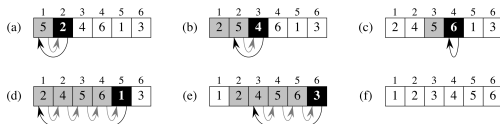
Invarianter

Invariant: Et forhold, som vedligeholdes af algoritmen gennem (dele af) dens udførelse. Udgør ofte kernen af ideen bag algoritmen.

Invarianter

Invariant: Et forhold, som vedligeholdes af algoritmen gennem (dele af) dens udførelse. Udgør ofte kernen af ideen bag algoritmen.

Eksempel: Insertionsort:

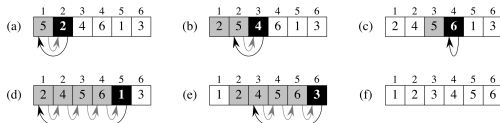

Invariant: Alt til venstre for det sorte felt er sorteret.

Invarianter

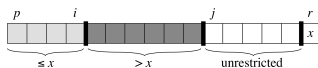
Invariant: Et forhold, som vedligeholdes af algoritmen gennem (dele af) dens udførelse. Udgør ofte kernen af ideen bag algoritmen.

Eksempel: Insertionsort:

Invariant: Alt til venstre for det sorte felt er sorteret.

Eksempel: Partition fra Quicksort:

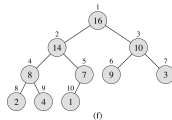
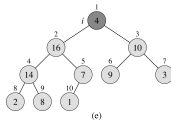
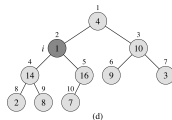
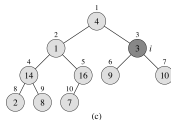
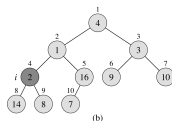
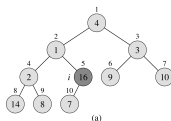
Invariant: Lysegrå del $\leq x <$ mørkegrå del.

Invarianter

Eksempel: Build-Heap:

A

4	1	3	2	16	9	10	14	8	7
---	---	---	---	----	---	----	----	---	---

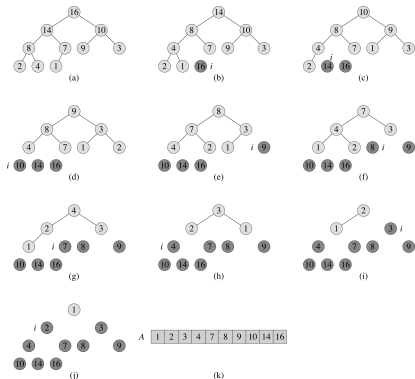

Invariant:

Undertræer, hvis rod har indeks større end den mørke knude, overholder heaporder.

Invarianter

Eksempel: Heapsort (og enhver Selectionsort-baseret sortering):

Invariant: Det mørke er sorteret, og alt i det lyse er \leq det mørke.

Invarianter

Eksempler fra søgetræer:

- ▶ Invariant under søgning:

Hvis søgte element findes, er det i det undertræ, vi er kommet til.

- ▶ Invariant under rebalancering efter indsættelse i et rød-sort træ:

Der kan være to røde knuder i træk på en rod-blad sti højst ét sted i træet, men bortset herfra er de rød-sortte krav overholdt.

- ▶ Invariant under rebalancering efter sletning i et rød-sort træ:

Der kan være én sværtet knude et sted i træet, og hvis sværtningen tælles med, er de rød-sortte krav overholdt.

Invarianter, mere formelt

Invariant for algoritme: et udsagn om indholdet af hukommelsen (variable, arrays, ...) som:

- ▶ Er sandt efter alle skridt.
- ▶ Ved algoritmens afslutning kan korrekthed af output udledes af udsagnet (samt de omstændigheder som fik algoritmen til at stoppe).

I praksis ofte én invariant for én samling skridt (f.eks. 0 eller flere gennemløb af en **while** eller **for** løkke). En anden invariant kan så om nødvendigt bruges for næste samling skridt af algoritmen.

Induktion

At en invariant gælder efter alle skridt vises ved hjælp af induktion:

1) Invariant overholdt i starten

2) Invariant overholdt før et skridt \Rightarrow
overholdt efter

\Rightarrow

Invariant altid overholdt

(hvor "skridt" ofte er en iteration af en løkke). Dvs: [Vis 1\)](#) og [2\)](#).

Induktion

At en invariant gælder efter alle skridt vises ved hjælp af induktion:

- 1) Invariant overholdt i starten
- 2) Invariant overholdt før et skridt \Rightarrow overholdt efter

\Rightarrow Invariant altid overholdt

(hvor "skridt" ofte er en iteration af en løkke). Dvs: [Vis 1\)](#) og [2\)](#).

Induktion \sim "Dominoprincippet":

- 1) Brik 1 falder
- 2) Brik k falder \Rightarrow brik $k + 1$ falder

\Rightarrow Alle brikker falder

Brug af invarianter

Invarianter kan bruges på to forskellige detalje-niveauer (med en glidende overgang imellem dem):

1. Som værktøj til at udvikle algoritme-ideer: **Med den rette invariant fanges essensen af metoden**, og algoritmen skal “blot” skrives ud fra at denne invariant skal vedligeholdes.
2. Som værktøj til at nedskrive kode (eller detaljeret pseudo-kode) og **visе den konkrete kode korrekt**.

I første anvendelse er blødere beskrivelser (tekst, figur) passende, jvf. eksemplerne tidligere. I anden anvendelse må man nedskrive invarianten præcist i termer af konkrete variable fra koden, samt argumentere via den konkrete kodes ændringer af disse.

Eksemplet nedenfor med af finde største element i et array illustrerer dette.

Eksempel

Find største element i array:

```
max = A[0]
i = 1
while i < A.length
  if A[i] > max
    max = A[i]
  i++
```

Invariant $S(k)$: “Efter den k 'te iteration af while-løkken indeholder max den største værdi af $A[0..(i - 1)]$ ”.

Eksempel

Find største element i array:

```
max = A[0]
i = 1
while i < A.length
  if A[i] > max
    max = A[i]
  i++
```

Invariant $S(k)$: “Efter den k 'te iteration af while-løkken indeholder \max den største værdi af $A[0..(i-1)]$ ”.

